

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Glavne nove inicijative Europske komisije za 2022.

Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen održala je [govor o stanju Unije 2021.](#) na plenarnoj sjednici Europskoga parlamenta 15. rujna 2021. čime je započeo dijalog Komisije s Europskim parlamentom i Vijećem s ciljem pripreme programa rada Komisije za 2022.

U središtu ovogodišnjeg govora o stanju Unije bile su aktivnosti Komisije tijekom protekle godine usmjerene na rješavanje zdravstvene i gospodarske krize uzrokovane bolešću Covid-19, postignuća u protekloj godini u provedbi [šest političkih prioriteta von der Leyen Komisije](#) te vizija i planirane inicijative za pružanje odgovora na izazove s kojima se Europska unija suočava, uključujući oporavak od globalne zdravstvene i gospodarske krize.

Nakon govora o stanju Unije, predsjednica Komisije uputila je predsjedniku Europskoga parlamenta i predsjedništvu Vijeća pismo namjere u kojemu su izložene glavne misli vodilje u pripremi programa rada Komisije za sljedeću godinu. [Pismo namjere](#) sadržava popis ključnih 26 inicijativa u šest političkih prioriteta koje Komisija namjerava predložiti tijekom sljedeće godine, a koje odražavaju doprinose EP-a i Vijeća.

Glavne nove inicijative za 2022.:

Europski zeleni plan

- Zakonodavni prijedlog o integriranom upravljanju vodama – onečišćujuće tvari u površinskim i podzemnim vodama
- Zakonodavni prijedlog o certificiranju uklanjanja ugljika
- Zakonodavni prijedlog o pravu na popravak
- Zakonodavni prijedlog o okviru EU-a za usklađeno mjerenje emisija iz prometa i logistike
- Zakonodavni prijedlog o ispuštanju mikro-plastike u okoliš i ograničavanju dodavanja mikro-plastike u proizvode

Europa spremna za digitalno doba

- Europski akt o kiberotpornosti
- Europski akt o čipovima
- Plan za sigurnosne i obrambene tehnologije
- Zakonodavni prijedlog o izgradnji globalnog svemirskog komunikacijskog sustava EU-a
- Preispitivanje politike tržišnog natjecanja – prilagođenost novim izazovima
- Prijedlog preporuke Vijeća o poboljšanju prenošenja digitalnih vještina
- Zakonodavni prijedlog o instrumentu jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve
- Zakonodavni prijedlog o multimodalnim digitalnim uslugama mobilnosti

Bilten br. 86

Listopad 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	3
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	3
Iz Europskog parlamenta	7
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	15

Gospodarstvo u interesu građana

- Zakonodavni prijedlog o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radnom mjestu
- Zakonodavni prijedlog o olakšavanju pristupa kapitalu malim i srednjim poduzećima
- Inicijativa o trenutnim plaćanjima u EU-u
- Provedba Akcijskog plana za uniju tržišta kapitala, uključujući inicijativu za usklađivanje određenih aspekata materijalnog prava o postupcima u slučaju nesolventnosti
- Zakonodavni prijedlog o provedbi globalnog sporazuma OECD-a o preraspodjeli prava oporezivanja
- Zakonodavni prijedlog o provedbi globalnog sporazuma OECD-a o minimalnoj razini efektivnog oporezivanja

Snaznija Europa u svijetu

- Inicijativa Global Gateway za povezivost
- Izmjena uredbe Statut o blokiranju
- Strategija za međunarodni angažman u području energetike
- Zajednička komunikacija o međunarodnom upravljanju oceanima
- Zajednička komunikacija o partnerstvu sa zemljama Zaljeva

Promicanje europskog načina života

- Europska strategija za skrb
- Zakonodavni prijedlog o obvezi prijevoznika da prenesu unaprijed dostavljene podatke o putnicima
- Zakonodavni prijedlog o okviru za uzajamni pristup službenika na terenu EU-a i ključnih trećih zemalja sigurnosnim informacijama radi suzbijanja zajedničkih sigurnosnih prijetnji
- Prijedlog o ažuriranju Preporuke Vijeća o probiru raka

Novi poticaj europskoj demokraciji

- Akt o slobodi medija
- Zakonodavna inicijativa o ustupanju kaznenog progona
- Zakonodavni prijedlog o priznavanju roditeljstva među državama članicama

Europska komisija predstaviti će svoj Program rada za 2022. godinu na plenarnoj sjednici Europskoga parlamenta u Strasbourgu 19. listopada 2021.

U skladu s odredbama [Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva](#), nakon donošenja programa rada Komisije i temeljem njega, tri institucije razmijenit će mišljenja o inicijativama za sljedeću godinu te dogovoriti zajedničku izjavu o godišnjem međuinstitucijskom planiranju programa kojom će se utvrditi širi ciljevi i prioriteti za sljedeću godinu i odrediti točke od iznimne političke važnosti kojima bi se, ne dovodeći u pitanje ovlasti koje su Ugovorima dodijeljene suzakonodavcima, trebao dati prioritet u zakonodavnom procesu.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u rujnu 4 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije te videokonferencije ministara, koje se održavaju umjesto fizičkih sastanaka Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara gospodarstva i financija, održanu 6. rujna 2021., dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3812. sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi - GAC), održanom 21. rujna 2021. dostavljeno Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3813. sastanak Vijeća Europske unije (Konkurentnost - COMPET, istraživanje), održanom 28. rujna 2021. dostavljeno Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3813-2. sastanak Vijeća Europske unije (Konkurentnost - COMPET, unutarnje tržište i industrija), održanom 29. rujna 2021. dostavljeno Odboru za gospodarstvo.

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 30. rujna 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 54 pravna akta na hrvatskom jeziku, od toga 31 prijedlog obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 23 neobvezujuća pravna akta.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

PROMET I TURIZAM

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 561</u>	Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni prijevoz	9. 9. 2021. 5. 11. 2021.
<u>COM (2021) 559</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 562</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 557</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 423</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849	23. 9. 2021. 18. 11. 2021.
<u>COM (2021) 420</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma	24. 9. 2021. 19. 11. 2021.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 563</u>	Prijedlog Direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka) (tekst značajan za EGP)	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 579</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni općeg sustava carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća	23. 9. 2021. ...

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 564</u>	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama	10. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 551</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije, Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i Uredbe (EU) 2015/757	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 552</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinom cilju smanjenja emisija na razini cijeloga gospodarstva i o pravilnoj provedbi globalne tržišno utemeljene mjere	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 554</u>	Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 558</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (preinaka)	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 567</u>	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatere zrakoplova sa sjedištem u Uniji	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 556</u>	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2019/631 u pogledu postrožavanja standardnih vrijednosti emisija CO ₂ za nova osobna vozila i nova laka gospodarska vozila u skladu s povećanjem klimatskih ambicija Unije	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 571</u>	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu količine emisijskih jedinica koje treba staviti u rezervu za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije do 2030.	13. 9. 2021. 8. 11. 2021.
<u>COM (2021) 568</u>	Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku	9. 9. 2021. 9. 11. 2021.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2021) 547</u>	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/53/EU o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu	24. 9. 2021. 19. 11. 2021.

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Komisije o europskim misijama, [COM\(2021\) 609](#)

Komisija je 30. rujna 2021. donijela Komunikaciju o europskim misijama, kojom su one službeno započele s radom.

U okviru programa [Obzor Europa](#) osnovano je pet misija koje predstavljaju novu ideju i jedinstven koncept u okviru politike EU-a kako bi se organizirala potpora za istraživanja s ciljem provođenja u djelo glavnih prioriteta Komisije i pronalaženja rješenja za neke od najvećih izazova današnjice: maligne bolesti, prilagodba klimatskim promjenama, zaštita mora, oceana i slatkih voda, život u zelenijim gradovima i osiguravanje zdravog tla i hrane. Misije uključuju, među ostalim, istraživačke projekte i poticanje inovacija, političke mjere i zakonodavne inicijative, s konkretnim ciljevima, određenim rokovima i velikim učinkom na društvo.

Pet misija ima za cilj do 2030. pronaći rješenja za ključne globalne probleme:

1. **Prilagodba klimatskim promjenama:** pomoći da najmanje 150 europskih regija i zajednica do 2030. postanu otporne na klimatske promjene;
2. **Borba protiv raka:** imajući u vidu europski plan za borbu protiv raka, poboljšati život više od 3 milijuna ljudi do 2030., s fokusom na prevenciju, liječenje i omogućavanje duljeg i kvalitetnijeg života;
3. Obnova naših **oceana i voda** do 2030.;
4. 100 **klimatski neutralnih, pametnih gradova** do 2030.;

Plan za tlo za Europu: 100 živih laboratorija i oglednih centara za vodeća istraživanja tranzicije na zdrava tla do 2030.

Misije su **novi, zajednički pristup** rješavanju nekih od glavnih problema našega doba. U svakoj od njih utvrđeni su konkretni ciljevi u definiranim vremenskim okvirima. Kako bi se ti ciljevi **ostvarili**, ključnu ulogu imaju istraživanja i inovacije, uz nove oblike upravljanja i suradnje te nove oblike suradnje s građanima i uključivanje mladih.

Na primjer, za prilagodbu klimatskim promjenama planira se staviti na raspolaganje 100 milijuna eura za pokazne projekte velikih razmjera s ciljem sprječavanja katastrofa poput poplava, prilagođene lokalnim uvjetima. Planom misije „borba protiv raka” predviđa se novi model sa zajedničkim upravljanjem kojim bi se osigurala sustavna i djelotvorna integracija istraživanja, inovacija i politika usmjerenih na suzbijanje malignih bolesti u Europi. U okviru provođenja misije „ocean i druge vode” stvorit će se mreža oglednih centara na razini morskih bazena i riječnih slivova te proširiti mreže zaštićenih morskih područja. U misiji „klimatski neutralni i pametni gradovi” u odabranim će se gradovima uključiti građane u formuliranje „klimatskih ugovora za gradove” kako bi se ostvarila klimatska neutralnost do 2030., dok će se u misiji „plan za tlo” poticati sudjelovanje u građanskim znanstvenim inicijativama kako bi se zajednički popravilo stanje tla.

Korijeni su misija u programu Obzor Europa, a njihova **provedba** veliki je projekt koji se temelji na istraživanjima i inovacijama s ciljem razvoja novih rješenja i poboljšavanja života Europljana. Novost i dodana vrijednost je u tome što one funkcioniraju kao portfelj djelovanja koji uključuje različite instrumente, poslovne modele te javna i privatna ulaganja na razini EU-a, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Kako bi misije bile uspješne, od ključne je važnosti potpora iz drugih europskih i nacionalnih programa. Svaka će misija imati svoj vremenski okvir prilagođen njezinoj složenosti i planu provedbe.

Iz Europskog parlamenta

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta 13. – 16. rujna 2021.

Plenarna sjednica Europskog parlamenta održana je u Strasbourgu, uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama i putem video veze iz informativnih ureda EP-a u državama članicama Europske unije (EU). Glasovanje se odvijalo putem elektroničke pošte.

Naglasci odabranih rasprava i usvojenih rezolucija

Stanje Unije 2021.

Ključna rasprava plenarne sjednice bila je posvećena „Stanju Unije 2021.“ ([#SOTEU](#)), tradicionalnom godišnjem izlaganju predsjednika Europske komisije u kojemu se iznosi pregled postignuća Komisije u protekloj godini te obrisi programa i prioriteta za sljedeću godinu. Rasprava o stanju Europske unije ključan je trenutak u kojemu Europska komisija izražava odgovornost koju ima prema demokratski izabranim predstavnicima EU-a. Od 2020. godine podlogu za utvrđivanje prioriteta godišnjeg govora predsjednice Europske komisije o stanju Unije, godišnjeg programa rada Europske komisije te višegodišnjeg planiranja čine godišnja izvješća Europske komisije o strateškim predviđanjima. [Izvješće za 2021.](#) objavljeno je 8. rujna 2021.

Osvrnuvši se na postignuća tijekom protekle godine, predsjednica Komisije **Ursula von der Leyen** u svom je [izlaganju](#) istaknula zajedništvo na razini EU-a kao glavnu karakteristiku djelovanja Unije, kako u pogledu osiguravanja svima dostupnog cjepiva protiv Covida-19 i postizanja visoke razine procijepljenosti u EU-u, tako i glede odgovora na najtežu globalnu gospodarsku krizu u vidu instrumenta „EU za sljedeće generacije“ koji će se financirati novim vlastitim sredstvima EU-a na kojima Europska komisija trenutno radi. Podcrtala je kako je, zahvaljujući zajedničkim naporima EU-a, do danas izdano više od 400 milijuna digitalnih Covid potvrda, a 42 zemlje na četiri kontinenta već su se priključile sustavu. Pokrenut je instrument SURE u okviru kojega je osigurana potpora za 31 milijun radnika i dva i pol milijuna poduzeća iz cijele Europe u cilju ublažavanja posljedica pandemije. U proteklom je tromjesečju rast u europodručju „bio brži i od američkog i od kineskoga“. Što se tiče provedbe Europskog zelenog plana, odnosno ciljeva zelene tranzicije, istaknula je „Paket za 55“, a osobito novi Socijalni fond za klimatsku politiku kako bi se suzbilo energetska siromaštvo, kao i inicijativu Novi europski Bauhaus koja je „pokrenula eksploziju kreativnosti među arhitektima, dizajnerima i inženjerima u čitavoj Uniji“. [Informacija o postignućima Komisije u razdoblju 2020. – 2021.](#)

Predsjednica von der Leyen istaknula je prioritete za naredno razdoblje kako slijedi:

Covid-19: ubrzati cijepljenje u svijetu te u tom smislu Tim Europa ulaže milijardu eura u jačanje afričkih proizvodnih kapaciteta za mRNA cjepivo; nastaviti s cijepljenjem u Uniji; ojačati pripremljenost Unije na pandemije putem izgradnje europske zdravstvene unije;

Gospodarstvo: putem instrumenta „EU za sljedeće generacije“ omogućeno je ulaganje i u kratkoročni oporavak i u dugoročno blagostanje; fokus na rješavanju strukturnih problema europskog gospodarstva (od reforme tržišta rada u Španjolskoj do mirovinske reforme u Sloveniji i porezne u Austriji); ulaganje u 5G i svjetlovodne mreže; Europska komisija će u narednim tjednima reaktivirati raspravu o reviziji gospodarskog upravljanja u cilju postizanja konsenzusa o budućnosti do 2023.;

Jedinstveno tržište: ključno za oporavak jer stvara kvalitetna radna mjesta i jača konkurentnost, osobito digitalno jedinstveno tržište; s ciljem promicanja konkurentnosti i ostvarivanja europskog tehnološkog suvereniteta Europska komisija će predstaviti novi europski propis o čipovima u cilju stvaranja najsuvremenijeg europskog ekosustava za čipove, koji uključuje proizvodnju, kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe i razvila nova tržišta za revolucionarnu europsku tehnologiju;

Socijalna pitanja i pravednost: nastavak provedbe Europskog stupa socijalnih prava te će Europska komisija u tom smislu predložiti novu europsku strategiju o skrbi; nastavak borbe protiv izbjegavanja plaćanja poreza i porezne prijevare te će predložiti nacrt propisa za sprečavanje prikrivanja dobiti putem fiktivnih poduzeća, a uložiti će i napore za postizanje svjetskog sporazuma o minimalnoj stopi poreza na dobit;

Mladi: Komisija će ponuditi novi program „ALMA“ koji će mladima pružati mogućnost stjecanja privremenog radnog iskustva u nekoj drugoj državi članici; Europska komisija predlaže da 2022. bude godina europske mladeži; von der Leyen je istaknula kako bi mladi trebali predvoditi raspravu na Konferenciji o budućnosti Europe (KoBE) i ponovila spremnost Komisije provesti u djelo ono što se na Konferenciji odluči;

Klimatske promjene/zelena tranzicija: u cilju sprečavanja klimatskih promjena i prevladavanja krize prirodnog okoliša Europska unija će udvostručiti vanjsko financiranje za bioraznolikost; uspjeh konferencije [COP26 u Glasgou](#) (31. 10. – 12. 11. 2021.) ovisit će o spremnosti svih partnera da ispune svoje obaveze te će, u tom smislu, Europska unija predložiti dodatne 4 milijarde eura za financiranje djelovanja u području klime do 2027.; od SAD-a i partnera očekuje da učine više (nego do sada); zajedničkim doprinosom smanjenju jaza u financiranju djelovanja u području klime SAD i EU poslali bi snažnu poruku o vodećoj ulozi u borbi protiv klimatskih promjena, zaključila je von der Leyen;

EU na globalnoj sceni: vodeća uloga EU-a u području klime i gospodarstva ključna je za globalne i sigurnosne ciljeve Europe, osobito u svjetlu novog razdoblja hiperkonkurentnosti;

- **Afganistan:** von der Leyen je iskazala punu potporu afganistanskom narodu; Europska unija će ponovno povećati za 100 milijuna eura humanitarnu pomoć za Afganistance u okviru većeg paketa potpore Afganistanu koji će predstaviti u narednim tjednima;
- **suradnja u okviru NATO-a:** do kraja godine bit će predstavljena nova Zajednička deklaracija EU-a i NATO-a;
- **izgradnja Europske obrambene unije** - izgraditi temelje za zajedničko donošenje odluka (obavještajna suradnja), poboljšati interoperabilnost (zajedničke europske platforme), izgraditi europsku politiku kiberobrane i, u tom kontekstu, donijeti akt o zajedničkim standardima u okviru novog akta o kiberotpornosti;
- **produbljivanje partnerstva EU-a s najbližim saveznicima:**
  - ⇒ **SAD:** novi program za globalne promjene – od novog Vijeća za trgovinu i tehnologiju do zdravstvene sigurnosti i održivosti;
  - ⇒ **zapadni Balkan:** uputiti jasnu poruku o predanosti EU-a procesu pristupanja (von der Leyen će posjetiti regiju do kraja rujna 2021.); Europska komisija će pojačati potporu novim gospodarskim i investicijskim planom vrijednim otprilike trećinu BDP-a regije;
  - ⇒ **nastavak ulaganja u partnerstva u susjedstvu** – od jačanja angažmana u Istočnom partnerstvu do provedbe novog programa za Sredozemlje i nastavka rada na različitim aspektima odnosa s Turskom;

- **Indo-pacifička strategija EU-a:** jačanje prisutnosti i aktivnosti EU-a u ovoj regiji; suradnja na produbljivanju trgovinskih veza, jačanju globalnih lanaca opskrbe i razvoju novih investicijskih projekata u području zelenih i digitalnih tehnologija;
- **preoblikovanje europskog modela za globalno povezivanje:** Europska komisija će uskoro predstaviti novu strategiju povezivosti pod nazivom *Global Gateway* u okviru koje će se izgraditi partnerstva sa zemljama iz cijelog svijeta;

Ljudska prava: Europska komisija će predložiti da se na zajedničkom tržištu zabrane proizvodi koji su proizvedeni prisilnim radom;

Migracije: uspostava europske politike upravljanja migracijama (u okviru rada na jačanju šengenskog područja utvrditi nove oblike odgovora na hibridne napade (npr. trenutačna situacija na granici s Bjelarusom) u cilju osiguranja jedinstva u zaštiti vanjskih granica EU-a);

Vladavina prava: od 2022. izvješća Europske komisije o vladavini prava sadržavat će i konkretne preporuke za države članice;

Prava žena: do kraja godine Europska komisija će podnijeti zakonodavni prijedlog o suzbijanju nasilja nad ženama;

Sloboda medija: Europska komisija je podnijela preporuku za bolju zaštitu novinarki i novinara, a sljedeće će godine predstaviti prijedlog Akta o slobodi medija.

Europska zdravstvena unija

Nakon prethodnih rasprava u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojena su sljedeća stajališta EP-a:

- [amandmani](#) EP-a na Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 851/2004 o osnivanju **Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti** koji je EK podnijela 11. studenoga 2020. ([COM\(2020\) 726](#), [D.E.U. br. 21/002](#)).
- [amandmani](#) EP-a na Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o **ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju** i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU koji je EK podnijela 11. studenoga 2020. ([COM\(2020\) 727](#), [D.E.U. br. 21/001](#)).

Radi se o zakonodavnim prijedlozima koji su dio konsolidiranog i međusobno povezanog paketa zakonodavnih i nezakonodavnih mjera usmjerenih na izgradnju [Europske zdravstvene unije](#) kojom će se također ojačati mandat Europske agencije za lijekove i utvrditi središnji elementi budućeg Tijela za odgovor na zdravstvene krize (HERA) kako bi se učinkovitije rješavale prekogranične prijetnje zdravlju.

Proračun

Proračun Europske unije za 2022.

U skladu s proračunskim postupkom tijekom sjednice predstavljeno je [stajališta Vijeća o nacrtu općeg proračuna EU-a za financijsku godinu 2022.](#) U stajalištu Vijeća predviđa se ukupno **167,7 milijardi eura za preuzimanje obveza i 170 milijardi eura za plaćanja**. Proračun EU-a za 2022. dopunit će se sredstvima iz instrumenta „EU za sljedeće generacije“. Europska komisija je 8. lipnja 2021. predstavila [nacrt proračuna EU-a za 2022.](#) u vrijednosti od 167,8 milijardi eura za preuzete obveze i 169,4 milijardi eura za plaćanja, koji će se dopuniti bespovratnim sredstvima u okviru instrumenta „EU za sljedeće generacije“ u iznosu od 143,5 milijardi eura.

[Sljedeći koraci:](#) Europski parlament bi trebao na plenarnoj sjednici u tjednu od 18. listopada postići dogovor o svojem mandatu za pregovore o proračunu. Ako se stajališta dviju institucija budu razilazila, razdoblje mirenja u trajanju od 21 dana započet će 26. listopada i završiti 15. studenoga. Ukoliko Vijeće i Europski parlament ne postignu dogovor o proračunu za 2022. do isteka tog razdoblja, Komisija treba predložiti drugi nacrt proračuna. Za izvjestitelje EP-a za proračun EU-a za 2022. imenovani su zastupnici Karlo Ressler (EPP, HR) i Damian Boeselager (Zeleni/ESS, DE). Informacije o proračunskom postupku za 2022. u EP-u, nadležnom Odboru za proračune (BUDG) dostupne su [ovdje](#).

Višegodišnji financijski okvir 2021. – 2027.

Nakon prethodnih rasprava usvojena su stajališta EP-a o prijedlozima zakonodavnih akata u okviru sljedećih poglavlja [Višegodišnjeg financijskog okvira \(VFO\) za razdoblje 2021. – 2027.](#):

VI. SUSJEDSTVO I SVIJET

16. Pretpristupna pomoć

Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III)

U redovnom zakonodavnom postupku u drugom čitanju [EP je prihvatio stajalište Vijeća](#) u prvom čitanju s ciljem donošenja **Uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III)**, [COM\(2018\) 465](#). IPA III najvažniji je dio paketa instrumenata EU-a za suradnju sa zapadnim Balkanom i Turskom u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. Dogovorena ukupna financijska omotnica za instrument IPA III iznosi 14,162 milijarde eura.

Temeljne slobode / Vladavina prava

Sloboda medija i daljnje pogoršanje stanja vladavine prava u Poljskoj

U nezakonodavnoj [rezoluciji](#) izražava se duboka zabrinutost zbog dodatnog pogoršanja slobode medija u Poljskoj i različitih reformi koje je vladajuća koalicija provela kako bi se smanjila raznolikost i kritički stavovi u medijima. Europski parlament smatra da su Europskoj uniji prijeko potrebna obvezujuća pravila kojima se neovisnim medijima i novinarima pruža snažna i dosljedna zaštita od zlonamjernih tužbi kojima je namjera ušutkati ili zastrašiti ih. Pozdravlja se [preporuku](#) Komisije o povećanju sigurnosti novinara i drugih medijskih djelatnika (objavljena 16. rujna) te poziva Europsku komisiju da, sukladno najavi, predloži Akt o slobodi medija i zajamči pravilnu provedbu Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Nadalje, u pogledu neovisnosti pravosuđa, Europski parlament ponovno upućuje poziv Komisiji da pokrene postupak zbog povrede prava u vezi sa zakonodavstvom o nelegitimnom „Ustavnom sudu“ i njegovom nezakonitom sastavu, Izvanrednim vijećem Vrhovnog suda i Državnim sudbenim vijećem. U pogledu ocjene stanja vladavine prava u Poljskoj, Europski parlament izražava žaljenje zbog nedostatka napretka i pogoršanja stanja vladavine prava kao i zbog toga što poljska vlada nije uzela u obzir preporuke EP iz [rezolucije](#) iz rujna 2020. te ih stoga ponovno iznosi.

Utvrđivanje rodno uvjetovanog nasilja kao novog područja kriminaliteta u članku 83. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)

Nakon prethodne rasprave usvojene su [preporuke EP-a Komisiji](#) (u formi rezolucije) kojima je priložen **Prijedlog odluke Vijeća kojom se rodno uvjetovano nasilje utvrđuje kao područje koje ispunjava kriterije navedene u članku 83. stavku 1. UFEU-a.**

U skladu s odredbama [članka 83., stavka 1. UFEU-a](#) Europski parlament i Vijeće mogu direktivama donesenima u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrditi minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija u području osobito teškog kriminaliteta s prekograničnim elementima koji proizlaze iz prirode ili učinka takvih kaznenih djela ili iz posebne potrebe njihova zajedničkog suzbijanja. Ta su područja kriminaliteta sljedeća: terorizam, trgovanje ljudima i seksualno iskorištavanje žena i djece, nezakonita trgovina drogom, nezakonita trgovina oružjem, pranje novca, korupcija, krivotvorenje sredstava plaćanja, računalni kriminal i organizirani kriminal. S obzirom na razvoj kriminaliteta, Vijeće može usvojiti odluku kojom se utvrđuju ostala područja kriminaliteta koja ispunjavaju kriterije definirane u ovom stavku. Vijeće odlučuje jednoglasno uz prethodnu suglasnost EP-a.

Europski parlament osuđuje sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u svoj njihovoj raznolikosti i druge oblike rodno uvjetovanog nasilja, kao što je nasilje nad pripadnicima skupine LGBTIQ+ na temelju spola, rodnog identiteta, rodnog izražavanja ili spolnih obilježja, za koje se smatra da se odnose na različite činove nasilja na internetu i izvan njega koji rezultiraju ili bi mogli prouzročiti tjelesnu, spolnu, psihološku ili ekonomsku štetu ili patnju.

Transparentnost institucija Europske unije

U nezakonodavnoj [rezoluciji](#) Europski parlament poziva na osnivanje **jedinstvenog neovisnog etičkog tijela EU-a** koje bi se sastojalo od **devet članova** (tri po izboru Europske komisije, tri po izboru Europskoga parlamenta, a tri člana bi bila imenovana *de jure* iz redova bivših sudaca Suda EU-a, Revizorskog suda i bivših ombudsmana EU-a), a u cilju jačanja transparentnosti i integriteta institucija EU-a, poboljšanja provedbe etičkih standarda, jamčenja da se javne odluke donose u cilju općeg dobra i očuvanja povjerenja građana u institucije EU-a. Europski parlament predlaže **sklapanje međuinstitucijskog sporazuma temeljenog na članku 295. UFEU-a** s ciljem osnivanja neovisnog tijela EU-a za etička pitanja EP-a i Europske komisije, a kojemu bi se mogle pridružiti sve institucije, agencije i tijela EU-a. Odredbe iz tog međuinstitucijskog sporazuma trebale bi poštovati sljedeće odredbe i načela:

- načelo dobrog financijskog upravljanja, osiguravanje učinkovitog i djelotvornog upravljanja resursima Unije;
- načela dodjeljivanja i podjele vlasti;
- slobodu izbora zanimanja i pravo na rad, kao što je utvrđeno u članku 15. Povelje EU-a o temeljnim pravima,
- vladavinu prava i temeljna načela EU-a poput pretpostavke nedužnosti, prava na saslušanje i načela zakonitosti i proporcionalnosti,
- Statut zastupnika i posebno slobodu mandata sadržanu u njegovom članku 2.,
- izbjegavanje udvostručavanja ili ugrožavanja rada Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO), Europskog ombudsmana, Europskog revizorskog suda i Suda EU-a,
- pravo EP-a na istragu, koje je utvrđeno u članku 226. UFEU-a.

U pogledu obuhvata dužnosti tijelo bi se trebalo oslanjati na postojeće ovlasti institucija da od svojih članova traže informacije ili na pristanak nacionalnih tijela da podjele informacije. Nadležnosti i ovlasti: ne dovodeći u pitanje ravnotežu među institucijama utvrđenu u Ugovorima, sve uključene institucije trebale bi, u okviru svoje postupovne autonomije, etičkom tijelu EU-a povjeriti, s jedne strane, preventivnu ulogu u pogledu širenja svijesti i pružanja smjernica o etičkim pitanjima, a s druge strane, ulogu osiguravanja usklađenosti i provedbe uz mogućnost davanja preporuka o etičkim pitanjima, uključujući sukobe interesa. Europski parlament smatra da bi ovlasti donošenja odluka trebale ostati u domeni pripadajuće institucije sve dok se etičkom tijelu EU-a ne povjere ovlasti donošenja odluka na odgovarajućoj pravnoj osnovi. Nadzorni kapacitet trebao bi uključivati, među ostalim, mogućnost provjere vjerodostojnosti izjave o financijskim interesima, koju bi fizičke osobe trebale predavati izravno etičkom tijelu EU-a, postupanje u slučaju sukoba interesa, pravila vezana uz aktivnosti lobiranja, praćenje obveza u pogledu transparentnosti, uključujući u zakonodavnom postupku, i nadzor poštovanja obveza transparentnosti i pravila „rotirajućih vrata” te općenitije, nadzor poštovanja svih odredbi kodeksa ponašanja i primjenjivih pravila o transparentnosti, etici i integritetu. Europski parlament smatra da bi etičko tijelo EU-a trebalo provesti istraživanja i sastaviti godišnje statističke podatke o izjavama o financijskim interesima, slučajevima „rotirajućih vrata“ (*revolving doors*) i drugim relevantnim podacima te objaviti godišnje izvješće s podacima o ispunjenju svojih zadataka i, prema potrebi, preporukama za poboljšanje etičkih standarda, koje se podnosi EP-u.

Vanjskopolitičke teme

Nakon prethodnih rasprava u kojima su sudjelovali potpredsjednik Europske komisije i visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku **Josep Borrell Fontelles** i povjerenica nadležna za međunarodna partnerstva **Jutta Urpilainen** usvojene su sljedeće (nezakonodavne) rezolucije:

- **Stanje u Afganistanu**: Europski parlament žali zbog nasilnog preuzimanja Afganistana od strane talibana, odbija priznati njihovu trenutnu vladu, izražava duboku zabrinutost zbog razvoja humanitarne, gospodarske i izbjegličke krize u Afganistanu te ponavlja svoju kontinuiranu predanost mirovnom procesu pod afganistanskim vodstvom i afganistanskom odgovornošću i obnovi nakon sukoba kao jedinom vjerodostojnom putu prema uključivom, dugotrajnom miru, sigurnosti i razvoju. Poziva se na okončanje nasilja kao i pojačanu koordinaciju napora za evakuaciju. Izražava se kontinuirana potpora afganistanskim ženama i djevojčicama, a osobito solidarnost sa ženama i borcima za ljudska prava. Europski parlament potvrđuje da je za logistička, operativna i humanitarna pitanja potrebna operativna suradnja s novom talibanskom *de facto* vladom, no bez ikakvog službenog priznavanja iste. Europski parlament konstatira potrebu nastavka prisutnosti EU-a na terenu te poziva na organizaciju misije institucija EU-a u Kabulu, kada sigurnosni i politički uvjeti to budu dopustili. Naglašava se potreba da Afganistan ne postane novo utočište terorističkih organizacija. Europski parlament poziva na dodatno jačanje i koordinaciju humanitarne pomoći s agencijama UN-a i nevladinim organizacijama, uključujući stvaranje humanitarnih koridora za pružanje pomoći u hrani, vodi, sanitarnim potrepštinama i lijekovima, te pozdravlja odluku Komisije da poveća humanitarnu pomoć za Afganistan na ukupno više od 200 milijuna eura. Nadalje, naglašava se potreba za razvijanjem odgovora EU-a na potencijalnu migracijsku i izbjegličku krizu kao i za jačanjem suradnje sa zemljama u regiji oko Afganistana, uz istodobno poštovanje temeljnih ljudskih prava i vladavine prava. Europski parlament poziva Vijeće, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i Europsku komisiju na predstavljanje sveobuhvatne i na poukama utemeljene strategije za Afganistan i zemlje u okolnoj regiji. Zaključno, Europski parlament ističe kako ova kriza pokazuje da Europska unija treba znatno ojačati svoju sposobnost za samostalno djelovanje, osobito suradnju u području obrane izgradnjom istinske europske obrambene unije koja bi trebala ići ruku pod ruku s jačanjem europskog stupa NATO-a. Europska unija mora ulagati u vojnu osvijestjenost, nadzor i izvidanje, obavještajne podatke i strateško zrakoplovstvo. Europski parlament smatra da bi se o pitanjima vanjskih poslova EU-a trebalo odlučivati proširenom primjenom kvalificirane većine u skladu s Ugovorima EU-a. Europska služba za vanjsko djelovanje se poziva da ojača diplomatsko predstavništvo EU-a u središnjoj Aziji, posebno u Tadžikistanu, kako bi mogao primati informacije iz prve ruke o razvoju događaja na terenu. Također, ističe se važnost bliske suradnje s SAD-om, usmjerene na rješavanje brojnih izazova te pružanje humanitarne pomoći afganistanskom narodu.
- **Odnosi između EU-a i Rusije**: Europski parlament je donio preporuku (u formi rezolucije) **Vijeću, Europskoj komisiji o smjeru političkih odnosa između EU-a i Rusije** u kojoj se poziva na preispitivanje politike EU-a prema Rusiji, uključujući pet vodećih načela EU-a za odnose s Rusijom iz 2016., i razvoj sveobuhvatne strategije EU-a za Rusiju na temelju sljedećih načela i djelovanja:
  - ⇒ Odvraćanje ruske prijetnje – aktivni odgovor na sigurnosne prijetnje,
  - ⇒ Ograničavanje trenutne ruske prijetnje – borba protiv ruskog uplitanja u Europsku uniju i zemlje istočnog susjedstva,
  - ⇒ Suradnja i selektivan dijalog s Kremljom u pripremi za rusku tranziciju, uključujući sektorsku suradnju,
  - ⇒ Angažman za potporu demokraciji – aktivni odgovor sankcijama, financijskim kontrolama i međunarodnim istragama,
  - ⇒ Angažman za potporu demokraciji – potpora prodemokratskom društvu u Rusiji,
  - ⇒ Angažman za potporu ruskom narodu i demokraciji – uspjeh Istočnog partnerstva kao nadahnuće za ruski narod.

- **Nova strategija EU-a za Kinu**: Europski parlament poziva Europsku komisiju i Vijeće na razvoj odlučnije, sveobuhvatnije i dosljednije strategije EU-a za Kinu koja se temelji na šest stupova:
  - ⇒ otvorenom dijalogu i suradnji u pogledu globalnih izazova;
  - ⇒ većoj uključenosti u pitanjima univerzalnih vrijednosti, međunarodnih normi i ljudskih prava;
  - ⇒ analizi i utvrđivanju rizika, ranjivosti i izazova;
  - ⇒ izgradnji partnerstava s istomišljenicima;
  - ⇒ poticanju otvorene strateške autonomije, među ostalim u području trgovine i ulaganja;
  - ⇒ obrani i promicanju središnjih europskih interesa i vrijednosti preobrazbom EU-a u učinkovitijeg geopolitičkog aktera;

Europski parlament naglašava kako se strategijom treba uzeti u obzir višedimenzionalna priroda odnosa EU-a s Kinom, budući da je Kina partner EU-a za suradnju i pregovore, ali i gospodarski konkurent te stalni rival u sve većem broju područja.

Odnosi EU-a i Ujedinjene Kraljevine (UK)

Nakon prethodne rasprave zastupnici su u prvom čitanju usvojili [stajalište EP-a](#) o **Prijedlogu uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu**, COM(2020) 854, te prihvatili odnosno stajalište Vijeća o [nacrtu izmjene proračuna br. 1/2021 EU-a](#) za financijsku godinu 2021. kako bi se u tekući proračun EU-a unio iznos od 4 244 832 000 eura u tekućim cijenama (maksimalna sredstva za izvršavanje pričuve za prilagodbu Brexitu iznose 5 370 994 000 eura). U okviru pričuve za prilagodbu Brexitu osigurat će se financijski doprinosi državama članicama za suzbijanje štetnih posljedica povlačenja UK iz EU-a u državama članicama, regijama i sektorima kako bi se ublažio njegov učinak na ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

Ostale teme

Plava karta Europske unije

U redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojeno je [stajalište EP-a](#) o **Prijedlogu direktive EP-a i Vijeća o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**, COM(2016) 378. Europski parlament, između ostaloga, ističe potrebu uspostave jasnog i transparentnog sustava prihvata u cijeloj Europskoj uniji s ciljem privlačenja i zadržavanja visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja i promicanja njihove mobilnosti. Direktiva bi se trebala primjenjivati bez obzira na to je li izvorna svrha boravka državljanina treće zemlje zapošljavanje u svojstvu visokokvalificiranog radnika ili je to neka druga svrha koja se naknadno promijeni u svrhu zapošljavanja u svojstvu visokokvalificiranog radnika. Imajući na umu cilj slanja pozitivne poruke o migraciji radne snage, predlaže se pojednostavljenje i racionalizacija uvjeta za dobivanje plave karte te osnove za njezino oduzimanje i odbijanje kao i pojednostavljenje postupka za mobilnost unutar EU-a. Također, predlaže se proširenje područja primjene kako bi se obuhvatili i podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji već imaju pristup tržištu rada u skladu s pravilima EU-a o azilu.

Novi oblici zapošljavanja povezani s digitalnim razvojem

Nakon prethodne rasprave usvojena je nezakonodavna [rezolucija](#) o pravednim radnim uvjetima, pravima i socijalnoj zaštiti radnika koji rade preko platformi: novi oblici zapošljavanja povezani s digitalnim razvojem, u kojoj Europski parlament ukazuje na nedostatnost trenutnog europskog (zakonodavnog) okvira i naglašava potrebu za poboljšanjem radnih uvjeta svih radnika koji rade putem digitalnih radnih platformi. Europska komisija se poziva da prepozna status digitalnih radnih platformi kao ili poslodavca ili (privremene) agencije za zapošljavanje ili posrednika, povezano s njihovim područjem aktivnosti, kako bi osigurala da su ispunjene sve obveze vezane uz određeni status, kao što su doprinosi za socijalnu zaštitu, odgovornost za zdravlje i sigurnost, obveza plaćanja poreza na dohodak, dubinska analiza i korporativna socijalna odgovornost, te da je moguće očuvati jednake uvjete za sva poduzeća koja djeluju u određenom sektoru.

Prirodne katastrofe u Europi

Na temelju [pitanja za usmeni odgovor](#) koji je Komisiji uputio predsjednik Odbora za regionalni razvoj (REGI) Younous Omarjee održana je rasprava o prirodnim katastrofama koje su pogodile Europu tijekom ljeta 2021. te o učincima prirodnih katastrofa u Europi prouzročenih klimatskim promjenama. Predsjednik REGI-a Omarjee podsjetio je kako je u nedavnoj [Rezoluciji](#) EP-a o reviziji Fonda solidarnosti EU-a navedeno kako je rizik od prirodnih katastrofa postao trajan i endemski. Učestalost i intenzitet prirodnih katastrofa sve su veći te će se Europska unija s ovim problemom suočavati i u nadolazećim desetljećima. Stoga Omarjee drži kako bi da bi odgovorila na ovaj problem, Europska unija trebala ojačati svoje instrumente solidarnosti. S tim u vezi zanimao se, budući da su sredstva iz proračunske linije za 2021. već u potpunosti mobilizirana, kako Europska komisija planira osigurati potrebna proračunska sredstva za Fond solidarnosti EU-a? Te kako se može zajamčiti da će adekvatna sredstva biti uvijek dostupna u budućnosti?

Povjerenica nadležna za koheziju i reforme **Elisa Ferreira** istaknula je kako se u posljednje dvije godine broj i razmjeri katastrofa opteretili resurse EU-a, uključujući Fond solidarnosti, te stoga Europski parlament, Vijeće i Europska komisija trebaju razmotriti sve moguće opcije u okviru svojih instrumenata kako bi se omogućio nastavak punog funkcioniranja Fonda solidarnosti, odnosno nastavak pružanja europske potpore onima koji su pogođeni prirodnim katastrofama. Podcrtala je potrebu ulaganja u dugoročnu prevenciju te informirala kako je u okviru kohezijskih programa za 2014. godinu 17 država članica uložilo u sprječavanje poplava. Devet država članica uložilo je u zaštitu obale, šest u sprječavanju šumskih požara, a bilo je i raznih drugih ulaganja za rješavanje potresa, klizišta i suše. Naglasila je kako se rizik izazvan klimatskim promjenama mora shvatiti vrlo ozbiljno, *ex-post* odgovor nije rješenje te su stoga prilagodba i prevencija nužni (npr. izgradnja preventivne infrastrukture poput nasipa, poplavnih zidova, kolektora oborinskih voda i vodnih bazena; zelenije upravljanje zemljištem, prirodnije upravljanje poplavnim ravnicama i rizikom od požara; ulaganje u upravljanje kriznim situacijama, uključujući, vozila za spašavanje, vatrogasna vozila, helikoptere), uključujući veću teritorijalnu koheziju. Zaključno je istaknula tri točke za djelovanje: (i) neposredni odgovor u okviru Mehanizma civilne zaštite, (ii) potreba za odgovarajućim sredstvima za Fond solidarnosti EU-a te (iii) potreba za uključivanjem mjera za pripravnost, ublažavanje i prilagodbu u programe EU-a, uključujući u nove kohezijske programe i Mehanizam za oporavak i otpornost.

Akti usvojeni tijekom plenarne sjednice nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od **4. do 7. listopada 2021.** u Strasbourgu.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom rujna predstavnica Sabora sudjelovala je na 5 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Konferencija o budućnosti Europe;
- Kibersigurnost i suzbijanje dezinformacija;
- Međuparlamentarni sastanak odbora o Europskom planu za borbu protiv raka;
- Inicijativa Ženskog europskog vijeća „Žene na poslu 2030. – mapa puta za zapošljavanje, vještine i socijalnu zaštitu“;
- „Paket za cilj od 55%“;
- Interna pitanja.

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u rujnu 2021.

9. rujna – Ljubljana, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (ZVSP) i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP)

Predsjednik Odbora za vanjsku politiku Gari Cappelli i potpredsjednik Odbora za obranu Ante Deur sudjelovali su videokonferencijskim putem na Konferenciji, koja je održana u okviru parlamentarne dimenzije slovenskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Sudionike su pozdravili predsjednici odbora za vanjsku politiku i obranu u slovenskom parlamentu i u Europskom parlamentu, predsjednici oba doma slovenskog parlamenta Igor Zorčič i Alojz Kovšca te predsjednik Slovenije Borut Pahor.

Rasprava je obuhvatila četiri glavne teme posvećene aktualnim vanjskopolitičkim i obrambenim pitanjima koje su se odnosile na prioritete Zajedničke vanjske i sigurnosne politike i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije, nove izazove i stare obrasce u promišljanju o pristupima vanjske politike Europske unije u multipolarnom svijetu, jačanje regionalnih partnerstava s državama zapadnog Balkana kroz Zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku te na razvoj sposobnosti za civilnu zaštitu Europske unije i klauzulu solidarnosti kroz integraciju vojne komponente.

U okviru rasprave o prioritetima Zajedničke vanjske i sigurnosne politike i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike sudionici su razmijenili mišljenja s visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepom Borrellom Fontellesom o značajnom broju gorućih i aktualnih pitanja.

Predsjednik odbora za vanjsku politiku Cappelli se u svom obraćanju osvrnuo na izazove i krize s kojima se Unija suočava, a koje nadilaze kako nacionalne tako i granice EU-a, te je ukazao na potrebu snažnijeg zajedničkog djelovanja i suradnju s partnerima, kao i na važnost izgradnje kapaciteta i postizanja otpornosti na izazove današnjice. U tom kontekstu naglasio je važnost Strateškog kompasa, kojim bi EU trebala postići zajednički smjer u prevenciji kriza i obrani. Osvrnuo se i na stanje u zemljama zapadnog Balkana, te je postavio pitanja visokom predstavniku Borrellu o očekivanjima od narednih rasprava u Vijeću za vanjske poslove.

Po završetku rasprave iznesene su završne napomene te je najavljena slijedeća Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici Europske unije koja će se održati u Parizu 24. i 25. veljače 2022. godine u sklopu parlamentarne dimenzije francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

23. rujna – Zagreb – sastanak Odbora za ravnopravnost spolova s povjerenicom Europske komisije za ravnopravnost Helenom Dalli

Predsjednica Odbora za ravnopravnost spolova Marija Selak Raspudić, članice Odbora Nada Murganić, Majda Burić, Anita Pocrnić-Radošević, Ankica Zmaić te imenovana članica Odbora Verica Rupčić sastale su s povjerenicom Europske komisije za ravnopravnost Helenom Dalli.

U okviru svojega radnog posjeta Hrvatskoj, europska povjerenica sudjelovala je na konferenciji “Integrirani pristup zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji” u organizaciji Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Razgovor članica Odbora i povjerenice EK Dalli je bio usmjeren na buduće planove Europske komisije u vezi s postizanjem rodne ravnopravnosti te suzbijanja rodno uvjetovanoga nasilja, kao i na hrvatska postignuća, ali i probleme u području rodne ravnopravnosti. Povjerenica Dalli govorila je o Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. čiji su ciljevi, među ostalim, zaustavljanje rodno uvjetovanog nasilja, rušenje rodnih stereotipa, ukidanje razlika na temelju spola na tržištu rada i postizanje jednakog sudjelovanja u različitim sektorima gospodarstva. Jedan od bitnih ciljeva Strategije je borba protiv razlika u plaći između muškaraca i žena koja unutar EU-a iznosi i do 14 posto te se povjerenica u vezi s tim osvrnula i na prijedlog Direktive o transparentnosti plaća čija bi implementacija trebala doprinijeti smanjenju rodno uvjetovane razlike u plaćama.

Govoreći o rodnom nasilju, sudionice sastanka osvrnule su se na porast obiteljskog nasilja za vrijeme pandemije koronavirusa i *lockdowna*. Povjerenica Dalli je pri tome istaknula kako su se u brojnim državama članicama žene, žrtve obiteljskog nasilja suočile s poteškoćom u prijavljivanju toga nasilja, pri čemu su u nekim zemljama mogle nasilje prijaviti u ljekarnama. Pandemija je i na druge načine utjecala na žene jer su bile na „prvoj liniji“, bilo da rade kao zdravstvene djelatnice ili blagajnice.

Predsjednica Odbora Selak-Raspudić upoznala je povjericu Dalli s aktivnostima Odbora vezanim uz rodno uvjetovano nasilje, koje je za vrijeme pandemije, kako je navela, poraslo za 40 posto, a porast je i dalje u tijeku. U okviru politike ravnopravnosti spolova istaknula je i važnost postizanja ravnoteže između privatnog i poslovnog života žene, pri čemu bi veći broj porodiljnih dopusta za muškarce smanjili opterećenost žena.

Članice Odbora ukazale su i na važnost fokusiranja na problem nasilja nad ženama u lokalnim sredinama, koje zbog okoline vrlo često ne prijavljuju nasilje. Iako u Hrvatskoj postoji dobar zakonodavni okvir te je pooštren Kazneni zakon što se tiče počinitelja nasilja i unaprijeđen Obiteljski zakon, ukazano je kako na terenu postoji slaba međuresorna povezanost te je nužno raditi na povezivanju svih dionika na lokalnoj razini.

U vezi s obiteljskim nasiljem, istaknut je i problem izdvajanja žrtve, tj. žene i djece u skloništa za žene, dok počinitelj ostaje u domu. Povjerenica Dalli smatra da bi s tim u vezi trebalo početi promišljati o politici koja bi agresora izmjestila iz doma kako žrtve nasilja ne bi bile dva puta viktimizirane – prvi put kao žrtve nasilja i drugi put jer postaju beskućnice.

27. rujna – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o stajalištima nacionalnih parlamenata o Europskome planu za borbu protiv raka, u organizaciji Posebnog odbora za borbu protiv raka (BECA) EP-a

Na sastanku je sudjelovala predsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku i predsjednica skupine „Zastupnici u borbi protiv raka“ u Hrvatskome saboru Renata Sabljar-Dračevac.

Na sastanku održanom putem videokonferencije, članovi BECA-e i pozvani zastupnici nacionalnih parlamenata raspravljali su na temu „Preokretanje trendova u području borbe protiv raka“ iznoseći pritom stajališta nacionalnih parlamenata o Europskom planu za borbu protiv raka. Tom prigodom je predsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora Sabljar-Dračevac istaknula kako se Hrvatska suočava s vrlo niskom stopom preživljavanja, visokom incidencijom i većim mortalitetom onkoloških pacijenata od većine članica Europske unije. Razloge takvog onkološki nepovoljnog stanja, kako smatra Sabljar-Dračevac, moguće je detektirati i u relativno kratkom razdoblju primjene Nacionalnog plana borbe protiv raka koji je donesen tek prije devet mjeseci.

Za učinkovite rezultate u borbi protiv raka potrebno je, kako je rekla, uspostaviti više kvalitetnih programa prevencije, programe rane detekcije raka, povećati dostupnost kvalitetne onkološke skrbi, radioterapije te izraditi kvalitetnu bazu onkoloških podataka. Stvaranjem nacionalne onkološke mreže u koje su uključene sve onkološke institucije putem jedinstvene informatičke platforme omogućilo bi njihovo povezivanje i praćenje liječenja onkoloških pacijenata, rekla je Sabljar-Dračevac.

Predsjednica Odbora je stoga i podržala Europski plan za borbu protiv raka kojim se uz snagu europskog zajedništva i solidarnosti u borbi protiv raka proširuje i financijska omotnica programa „EU za zdravlje“. Kako je rečeno, time će se kroz jačanje zdravstvene infrastrukture omogućiti uspostava zdravstvenih centara u Hrvatskoj, ali i diljem Europske unije. Stvaranje Europske referentne mreže i digitalna razmjena zdravstvenih podataka predstavljaju osnovni preduvjet za postizanje cilja Europskog plana za borbu protiv raka, a to je osiguravanje i olakšavanje jednakog pristupa najboljem liječenju i novim zdravstvenim tehnologijama za sve europske građane koji se bore s ovom zlokobnom bolešću, zaključila je Sabljar-Dračevac.

28. rujna – Ljubljana, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji

Predsjednica Odbora za financije i državni proračun Grozdana Perić i predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marko Pavić sudjelovali su, videokonferencijskim putem, na Međuparlamentarnoj konferenciji o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji.

Konferencija je održana u sklopu slovenskog predsjedanja Vijećem Europske unije, a rasprava je provedena o dvije teme važne za današnji trenutak: financiranje strategije izlaza iz pandemije i novi izazovi i mogućnosti europskog gospodarskog oporavka i obnove za učinkovito usmjeravanje sredstava u provedbu instrumenta „EU za sljedeće generacije“.

U okviru prve teme uvodno su govorili predsjednik Odbora za financije Slovenske narodne skupštine Robert Polnar, ministar financija Slovenije Andrej Šircelj, izjavitelj Europskog parlamenta Jose Manuel Fernandes te povjerenik Europske unije za proračun i administraciju Johannes Hahn, koji se sudionicima obratio videoporukom. Sudionici konferencije su u nastavku raspravljali o mogućnostima da se financijski resursi potrebni za izlazak iz pandemije pronađu u oporezivanju digitalnog gospodarstva.

Predsjednica Odbora za financije i državni proračun Grozdana Perić u svom obraćanju je naglasila kako se Hrvatska od početka rasprave o oporezivanju digitalnog gospodarstva na razini Europske unije zalaže za globalno rješenje na razini Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i skupine G20 u okviru projekta BEPS (Base Erosion and Profit Shifting; Erozijska porezna osnovica i premještanje dobiti).

Istaknula je kako je riječ o globalnom problemu nedovoljnog i nedostatnog oporezivanja dobiti, uslijed digitalizacije cijelog našeg gospodarstva, naglasivši kako se Hrvatska zalaže za osiguranje jednakih uvjeta poslovanja prema načelnoj pravednosti te za jednostavno rješenje. – Ukoliko se dogovor ne postigne na globalnoj razini, Hrvatska će podržati transparentna rješenja na razini Europske unije, pri čemu pozdravljamo i podržavamo inicijativu Europske komisije o predstavljanju novog prijedloga o digitalnom oporezivanju. Rješenje na razini Europske unije spriječilo bi jednostrane mjere na tržištu Europske unije, te narušavanje tržišne konkurencije, rekla je Perić.

U okviru druge teme Međuparlamentarne konferencije o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji pod nazivom Novi izazovi i mogućnosti europskog gospodarskog oporavka i obnove za učinkovito usmjeravanje sredstava u provedbu instrumenta „EU za sljedeće generacije“ uvodne su govore održali Mateja Udovč, predsjednica Odbora za gospodarstvo Slovenske narodne skupštine, Simon Zajc, državni tajnik Ministarstva gospodarskog razvoja i tehnologije Republike Slovenije, Irene Tingali, predsjednica Odbora za gospodarska i monetarna pitanja Europskog parlamenta i Paolo Gentiloni, povjerenik EU za gospodarstvo.

Sudionicima konferencije obratio se Marko Pavić, predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije koji je istaknuo da Hrvatska u potpunosti podržava digitalnu i klimatsku tranziciju, te najavio potporu Hrvatskoga sabora inicijativi proglašenja 2022. godinom europske mladeži. Naglasio je da je instrument „EU za sljedeće generacije“ u stvarnosti program za nove generacije.

Također je naglasio da je danas Hrvatskoj danas uplaćeno prvih 818 milijuna eura iz Mehanizma oporavka i otpornosti, od kojih je 40 posto predviđeno za zelenu tranziciju, 20 posto za digitalnu tranziciju, 12 posto za obnovu nakon potresa, 50 milijuna eura utrošit će se za usavršavanje, a 200 milijuna eura u razvoj i istraživanje autonomnih vozila. Procjenjuje se da će ova sredstva doprinijeti rastu BDP od 3 posto, te također predstavljati dodatan poticaj za uključenje u europodručje.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za rujan 2021.

12. listopada – Ljubljana, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s izvršnom potpredsjednicom Europske komisije Margrethe Vestager

25. listopada – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o politici umjetne inteligencije i strategijama na europskoj i nacionalnoj razini, u organizaciji Posebnog odbora za umjetnu inteligenciju u digitalnom dobu (AIDA) EP-a

25. – 26. listopada – Bruxelles/Europski parlament – 9. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor (JPSG) Agencije Europske unije za suradnju tijela za provedbu zakona (Europol), u organizaciji slovenskog parlamenta i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a

